

Quick Scan Wnb

55

Willemsoord

Quick Scan Wnb

55

Willemsoord

Titel	Quick Scan Wnb Koningin Wilhelminaoord 55 Willemsoord
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	22 januari 2021
Status	3 ^e versie

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob

www.ruimtevooradvies.nl

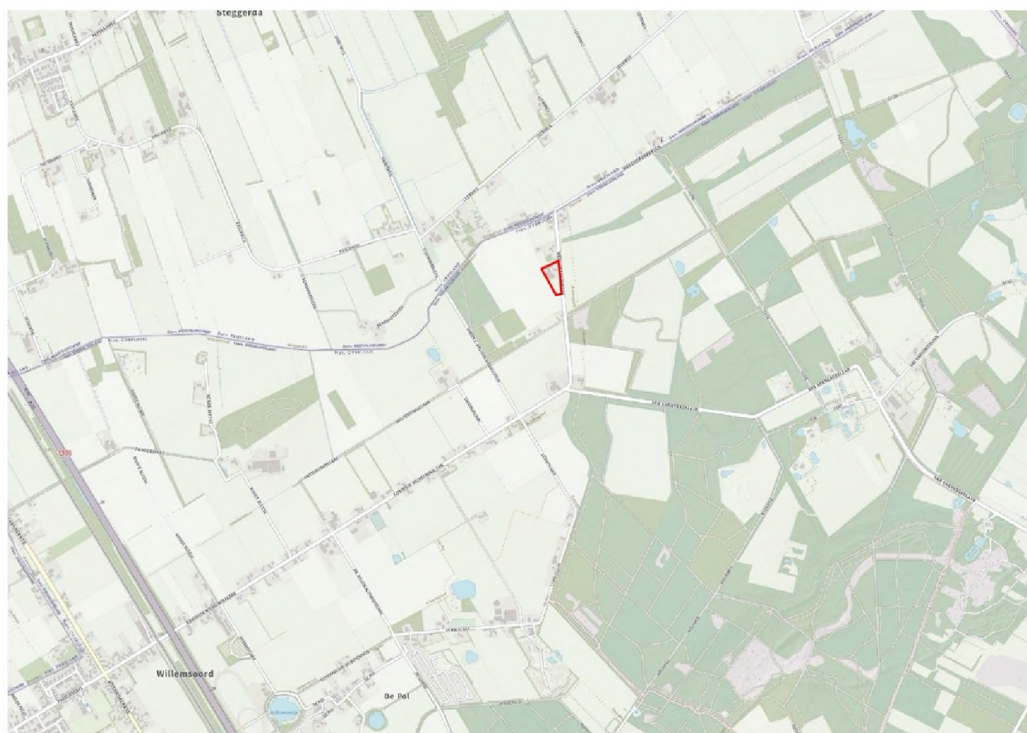
Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	7
4.5	Amfibieën	8
4.6	Reptielen	8
4.7	Vissen	8
4.8	Ongewervelden	8
4.9	Samenvatting	8
5	Conclusies	9
5.1	Beschermde gebieden	9
5.2	Beschermde soorten	9
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

In het buitengebied ten oosten van Willemsoord (gem. Steenwijkerland) bevindt zich een vrijstaande woning met erf. Het voornemen bestaat om het erf en de woning te reconstrueren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/verordening (Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1 Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quick scan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Overijssel. Op 5 november 2020 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied (fig. 2-8) wordt gevormd door een erf met vrijstaande woning met een oppervlakte van circa 8000 m². De woning is gebouwd in 1910 en is opgebouwd uit metselwerk zonder spouw en een pannendak. Het erf heeft een open karakter, her en der staat een enkele boom en langs de rand staan lage heggen. De bijgebouwen die in de noordwesthoek stonden zijn recent gesloopt. Deze grond ligt braak. Verder bestaat het erf grotendeels uit grasland. Aan de noordzijde grenst het erf aan een woonerf met veel opgaande begroeiing, verder liggen rond de locatie open, agrarische percelen. Langs de weg staan oude eiken. Op en rond de locatie is geen oppervlaktewater aanwezig.

Figuur 2 Luchtfoto plangebied met plangrens (rood).

Figuur 8 Zuidzijde woning.

Figuur 7 Noordzijde woning.

Figuur 6 Erf in noordelijke richting gezien.

Figuur 5 Erf in zuidelijke richting gezien.

Figuur 4 Zuidhoek erf.

Figuur 3 Oostzijde erf.

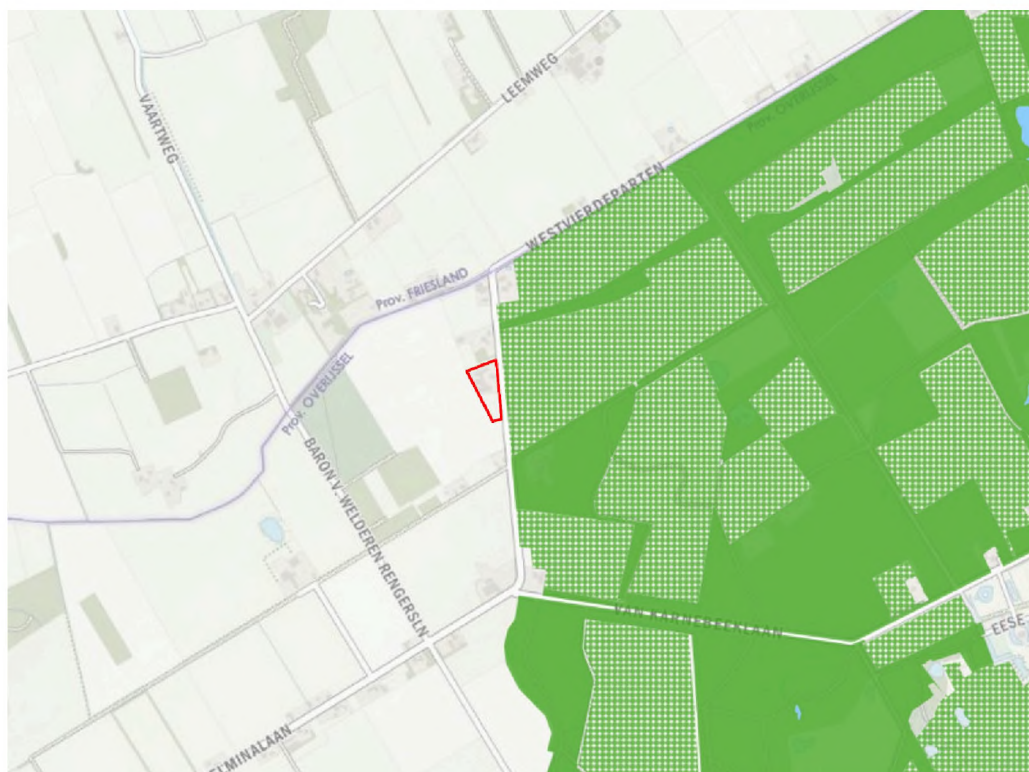
1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om op het noordelijke deel van het erf een bijgebouw bij de woning te realiseren en twee losstaande bijgebouwen voor bedrijvigheid. Het plan is nog niet in detail uitgewerkt. Het zuidelijke deel van het erf krijgt een natuurlijke inrichting met een boomgaard, een bloemenweide en een poel.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde natuurgebieden. Het gebied ten oosten van de weg heeft de status Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN. De afstand tot het NNN bedraagt minimaal 100 meter. In de nabije omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden. De afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden bedraagt minimaal 6,5 kilometer.

Figuur 9 Ligging plangebied (rood) t.o.v. beschermde natuurgebieden (groen: NNN, geblokt: Zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN).

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het plan heeft geen directe gevolgen voor de beschermde natuurgebieden in de zin van oppervlakte- of habitatverlies. Op grond van de beperkte schaal van het plan en het ongewijzigde gebruik is externe werking op voorhand uit te sluiten met uitzondering van stikstofdepositie. Om de effecten van stikstofdepositie uit te kunnen sluiten is mogelijk een Aeriusberekening benodigd.

3 NDFF-gegevens

In de NDFF zijn van de afgelopen tien jaar geen waarnemingen uit het plangebied bekend. In de omgeving is een klein aantal waarnemingen van beschermde soorten gedaan. Het gaat om waarnemingen van ree en eekhoorn. Beide soorten zijn nationaal beschermd in de Wnb (art. 3.10). Voor ree geldt in provincie Overijssel tevens een algemene vrijstelling van de verbodsartikelen in geval van ruimtelijke ontwikkelingen.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

De begroeiing van het plangebied bestaat uit gazon en betrekkelijk intensief beheerd grasland. Met een lage bedekking kwamen typische graslandsoorten in de vegetatie voor zoals madeliefje, kruipende boterbloem, gewone hoornbloem, gewone paardenbloem, zachte ooievaarsbek, gewoon biggenkruid, smalle weegbree en jakobskruidkruid. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren aangetroffen. Wel zijn sporen van kleine zoogdieren gevonden in de vorm van holen. Het terrein is geschikt voor een klein aantal algemene soorten zoals veldmuis en huisspitsmuis. De genoemde soorten zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb geldt. De overige soorten zoogdieren die in de regio voorkomen zijn hoogstens als passant te verwachten.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb volgens het regime van de Europese Habitatrichtlijn. Van dergelijke soorten is het functionele leefgebied jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. Bij het plan zijn geen bomen betrokken. De woning is ter plaatse van de voorgenomen uitbouw niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het ontbreken van een spouw. Van de veranda is de dakbedekking enkelwandig waardoor potentiële verblijfplaatsen ontbreken. Het dak van het klompenhok is te laag, heeft een te geringe oppervlakte en een ongeschikte expositie om geschikt te zijn als verblijfplaats.

Het plan is niet van invloed op eventuele vlieg- en foerageerroutes van vleermuizen.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd in de Wnb volgens het regime van de Europese Vogelrichtlijn. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

Het terrein is door de openheid ter plaatse van de ingrepen niet geschikt als nestplaats voor vogels. Van de woning is de veranda en het klompenhok in theorie geschikt voor algemene soorten zoals spreeuw en witte kwikstaart.

Van de soorten met vaste nestplaatsen zijn de veranda en het klompenhok geschikt als nestplaats voor huismuis. Van deze soort was een nest aanwezig onder de veranda ter plaatse van de aansluiting met de gevel. Verder broeden naar zeggen van de initiatiefnemer twee huismussen onder de pannen van het klompenhok. Wanneer in het definitieve plan gekozen wordt om de veranda en het klompenhok te slopen dan gaan deze nestlocaties verloren.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. In en rond het erf komt geen oppervlaktewater voor waardoor voortplantingshabitat ontbreekt. Het terrein is ter plaatse van de ingrepen te open om geschikt te zijn als leefgebied voor amfibieën. Een negatief effect op amfibieën in het algemeen is uitgesloten.

4.6 Reptielen

In de bos- en heidegebieden in de omgeving komen populaties van verschillende soorten reptielen voor. Het plangebied en de directe omgeving daarvan voldoen echter niet aan de habitateisen van deze soorten. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

4.7 Vissen

In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een negatief effect op beschermde soorten vissen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied is het voorkomen van algemene soorten kleine zoogdieren te verwachten waarvoor een algemene vrijstelling van de Wnb geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. In delen van de woning moet rekening worden gehouden met algemene broedvogels zonder vaste nestplaats. Ter plaatse van de veranda en het klompenhok zijn vaste nestplaatsen van huismus aanwezig. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van of een belang voor beschermde soorten uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied			Verwaarloosbaar	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Potentieel
Broedvogels	Met vaste nestplaats				Huismus t.p.v. veranda en klompenhok
Amfibieën	Algemene soorten	X			
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied is geen onderdeel van beschermde natuurgebieden. In de directe omgeving komen terreinen voor die zijn aangewezen in het kader van het Nederlandse Natuurnetwerk (NNN). In de nabije omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden. Op grond van de beperkte schaal van het plan zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Vermoedelijk is wel een Aeriusberekening noodzakelijk om een effect van stikstofdepositie uit te sluiten.

5.2 Beschermde soorten

Zoogdieren (nationale soorten Wnb)

Door werkzaamheden op het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Overijssel geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn)

In de veranda en het klompenhok zijn broedvogels niet uit te sluiten. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan sterfte en verstoring van broedsels optreden. Dit is verboden volgens de Wnb. Daarom dienen eventuele ingrepen hier buiten het broedseizoen plaats te vinden tenzij maatregelen genomen zijn om de vestiging van broedvogels te voorkomen. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Broedvogels met vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn)

In de veranda en het klompenhok bevinden zich vaste nestplaatsen van huismus. Wanneer ervoor wordt gekozen deze delen te slopen gaan de nestplaatsen verloren. Dit is verboden volgens de Wnb. Hieruit volgt dat in geval van sloop een ontheffing vereist is en een mitigatieplan om het duurzame behoud van huismus op de locatie te borgen. Wanneer de veranda en het klompenhok in stand blijven is dat niet nodig.

5.3 Conclusies

De aangetroffen en verwachte beschermde natuurwaarden vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan mits rekening wordt gehouden met broedvogels en de vaste nestplaatsen van huismus.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Eventuele sloop buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep) of voor 1 maart werende maatregelen nemen.
Vogels met vaste verblijfplaats	Huismus	Bij sloop veranda en klompenhok mitigatieplan opstellen en ontheffing aanvragen
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

1. www.ndff.nl
2. www.overijssel.nl
3. www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.